Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen

Aan het College van B&W Wijchen

Van het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen,

R. de Kruijf, voorzitter van het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen.

Onderwerp: Advies met betrekking tot het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028.

Advies aan:	College B&W Wijchen.
Advies over:	Concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028. Concept Uitvoeringsplan 2025 – 2028 Wmo, Jeugd en Gezondheid.
Ontvangen door het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen op:	Het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025–2028 op 31-05-2024. Het concept Uitvoeringsplan 2025 – 2028 Wmo, Jeugd en Gezondheid op 26-08-2024
Advies door:	Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen.
Advies gegeven door het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen op:	27-08-2024
Soort Advies:	Gevraagd Advies.

Inleiding:

Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen dankt het College van B&W voor het toesturen van het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028. Het geformuleerde advies op dit beleidsdocument is het eerste advies dat geproduceerd is door het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen. Dit eerste advies van het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen kent

misschien een andere vorm en benadering van de vraag om advies dan u misschien gewend bent van haar voorgangers. Het Adviesorgaan ziet dit eerste advies dan ook als een vingeroefening om tot een definitieve vorm van het adviesdocument te komen. Graag verneemt het Adviesorgaan of de vorm en inhoud van dit advies bijdraagt aan het optimaliseren van het conceptbeleidsplan.

Vooraf:

- De procedure om tot een advies te komen heeft de gestelde termijn van 6 weken ruimschoots overschreden. Een oorzaak van de termijnoverschrijding is de tijdrovende opstart van het Adviesorgaan. Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen maakt haar excuses voor het zo laat aanleveren van het advies.
- Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen heeft het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028 op 31-5-2024 ontvangen. Het bijbehorende Uitvoeringsplan 2025 – 2028 Wmo, Jeugd en Gezondheid heeft het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen op 26-8-2024 ontvangen. Het was daardoor niet mogelijk om alle informatie te bestuderen. De tijdsdruk en het niet volledig zijn van de informatie heeft ertoe geleid dat op slechts enkele hoofdlijnen een inhoudelijk advies wordt gegeven.

  Leeswijzer:
  Het advies dat gegeven wordt is inhoudelijk van aard. Het advies is opgedeeld in deeladviezen en verwoord in drie paragrafen, deel 1 t/m 3. In deze leeswijzer wordt aangegeven hoe de opbouw van het advies is.
- In deel 1. worden de deeladviezen met betrekking tot het gehele concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028 verwoord.
- In deel 2. worden de deeladviezen met betrekking tot enkele thema's uit het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028 verwoord.
- In deel 3. wordt het deeladvies over de relatie concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028 en het Regioprogramma Jeugd 2023-2028 verwoord.

1. Deeladviezen met betrekking tot het gehele concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028

1.1. Het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025–2028 is deels verschillend en deels gelijk aan het Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2021 -2024. In het voorwoord van het Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028 wordt niet beschreven wat de veranderingen zijn en wat gelijk is gebleven in het voorgenomen beleid.
Deeladvies: Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in het voorwoord of de leeswijzer in ieder geval de veranderingen in het beleidsplan ten opzichte van het voorgaande beleidsplan te vermelden. Dit geeft duidelijker aan in welke delen van de tekst de lezer de voorgenomen veranderingen in beleid kan bestuderen.

Reactie: Het voorwoord is hierop aangepast.

1.2. In het Voorwoord van het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025–2028 staat: "In dit plan wordt beschreven hoe de gemeente de taken in de Jeugdwet, de Wmo en de Wet Publieke Gezondheid uitvoert". Het Adviesorgaan mist de beschrijving van de uitvoering van deze taken in het beleidsplan. Er worden geen concrete acties, uitvoering van taken, beschreven. Ook in het concept Uitvoeringsplan wordt bij meerdere doelen het voorgenomen beleid niet concreet in acties vertaald.
Deeladvies: Wanneer in het voorwoord wordt geschreven dat in het plan wordt beschreven hoe taken worden uitgevoerd dan moet dit ook terug te lezen zijn in de verschillende paragrafen. Of in het Voorwoord moet deze zin niet worden opgenomen.

Reactie: In het uitvoeringsplan omschrijven wij op welke manier we invulling geven aan de genoemde thema's in het Beleidsplan.

2. Deeladviezen met betrekking tot enkele inhoudelijke thema's uit het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028.

2.1. In het inhoudelijke thema "Visie en uitgangspunten" wordt bij de laatste twee bullets geschreven over duurzame oplossingen en zoveel mogelijk data gestuurd werken. In hoofdstuk 9, Organisatie, wordt geschreven: "Door met de gemeentelijke Monitorgroep data gestuurd te werken, brengen we focus aan in het uit te voeren beleid binnen het sociaal domein." Data gestuurd werken is alleen mogelijk wanneer er concrete doelen en acties

zijn geformuleerd. Hier wordt de bekende term SMART voor gebruikt. Alleen wanneer er data gestuurd wordt gewerkt kan bepaald worden welke inhoudelijke thema's aandacht vragen. Maar ook kan bepaald worden op basis van SMART geformuleerde doelen, gemonitorde resultaten, data, en vastgestelde prioriteiten welke doelgroepen ondersteuning in de vorm van SMART geformuleerde acties behoeven.
Deeladvies: Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025–2028 en in het Uitvoeringsplan 2025 – 2028 Wmo, Jeugd en Gezondheid doelen en acties SMART te formuleren. Dit geeft de mogelijkheid om data gestuurd te werken. Verder zorgt het er voor dat monitoring van veranderprocessen mogelijk is.

Reactie: We hebben geprobeerd acties zo SMART mogelijk te formuleren en in de tijd weg te zetten. Ons voorstel is om met de ASD een aantal belangrijke onderwerpen te kiezen die we verder gaan uitdiepen en bespreken met de ASD.

2.2. In het hoofdstuk Wettelijke context en ontwikkelingen wordt informatie gegeven over de invloed van het Abonnementstarief Wmo op de toegenomen aanvraag van de maatwerkvoorzieningen. De toegenomen vraag kan niet ingevuld worden door de zorgvoorzieningen. Dit onderwerp komt niet terug in de inhoudelijke thema's. In dit beleidsplan wordt geen duidelijkheid gegeven over de aanpak van dit probleem.
Deeladvies: Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in dit beleidsplan te beschrijven in welke stappen het Abonnementstarief zal worden aangepakt. En hoe de toegenomen vraag naar maatwerkvoorzieningen gaat worden ingevuld.

Reactie: Het huidige abonnementstarief wordt naar verwachting in 2026 afgeschaft. Het wetsvoorstel om dit te realiseren is nog niet aangenomen. Bedoeling is om weer een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren, die burgers moeten betalen bij gebruik van een of meer Wmo-voorzieningen waarvoor nu het abonnementstarief verschuldigd is. Er is nog veel onduidelijk over de financiële effecten en de gedragseffecten van de herinvoering van de inkomensafhankelijke bijdrage. Dit komt mede doordat er nog veel inhoudelijke keuzes gemaakt moeten

worden. Als het definitief doorgaat moet de nieuwe systematiek van de eigen bijdrage helder gecommuniceerd worden naar inwoners. De primaire verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij het ministerie van VWS als stelselverantwoordelijke en bij het CAK als organisatie die de eigen bijdrage int. Als gemeente gaan we zorgen voor een tijdige implementatie. We verwachten dat – op termijn- door de herinvoering van de inkomensafhankelijke bijdrage de aanzuigende werking die we zagen bij met name de hulp bij het huishouden, zal verdwijnen.

2.3. In de inhoudelijke thema's "Gezond en Actief "en "Sociale basis en cultuur" staat dat preventie en inclusie middelen zijn om de inwoner van Wijchen gelukkiger en gezonder te laten zijn of worden. Bewegen wordt onder andere beschreven als een preventief middel om ziekten te voorkomen. Zelfs ziekten die helaas niet door veel te bewegen zijn te voorkomen. Bepaalde vormen van dementie en bepaalde vormen van kanker zijn helaas niet door veel te bewegen te voorkomen.
Verder wordt beschreven dat "Iedereen moet overal en altijd mee kunnen doen." Beide veronderstellingen het voorkomen van bepaalde ziekten door bewegen en dat iedereen overal en altijd mee moet kunnen doen komen niet overeen met de realiteit. Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen mist hier een realistische formulering van doelen.
Deeladvies: Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om wetenschappelijk bewezen uitspraken te doen over het effect van preventieve en inclusie bevorderende maatregelen.

Reactie: Het is juist dat sport en bewegen niet alle genoemde ziekten voorkomt. In het beleidsplan hebben we een tekstuele aanpassing gedaan op de uitspraken over het voorkomen van ziekten. We hebben daar 'verminderen' aan toegevoegd. Het Kenniscentrum Sport en Bewegen heeft een Human Capital Model opgesteld met 76 effecten van sport en bewegen die wetenschappelijk bewezen zijn. Een aantal effecten hebben we genoemd in het beleidsplan.

2.4. In het inhoudelijke thema "Gezond en Actief" staat "We streven naar een rookvrije generatie". Gezien de huidige tijd is er een grote

opkomst van het zeer ongezonde vapen bij jongeren. Uit onderzoek blijkt dat vapen vaak leidt tot roken van tabakswaar.
Deeladvies: Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om de tekst aan te passen naar "een rook- en vape- vrije generatie".

reactie: Uiteraard streven wij naar een gezonde generatie die niet rookt en niet vapet. Vapes (de e-sigaret) scharen wij onder 'rookwaar' en worden daarom niet apart benoemd. Wij sluiten hiermee in onze communicatie aan bij de landelijke beweging 'Rookvrije Generatie' van het samenwerkingsverband 'Gezondheidsfondsen voor Rookvrij'.

2.5. In het inhoudelijke thema "Geldzorgen, armoede en schulden" staat dat geldzorgen en schulden een verregaande impact hebben op kinderen, jongeren. Door preventie en vroeg signalering van schulden probeert de gemeente het aantal huishoudens met problematische schulden te verminderen. In deze context wordt het ontstaan van schulden door gokverslaving en overbestedingsschulden middels internet bij onder andere jongeren niet genoemd.
Deeladvies: Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in dit inhoudelijke thema ook specifiek de problematiek van schulden bij jongeren door gokken en of overbesteding middels internet te betrekken bij de brede, integrale aanpak.

Reactie: Wij hebben deze passage toegevoegd aan het Beleidsplan. In het uitvoeringsplan kunt u lezen dat wij binnen het voortgezet (speciaal) onderwijs aan de slag willen gaan met het project Moneystart om kwetsbare jongeren op een goede manier voor te bereiden op hun financiële verantwoordelijkheden wanneer zij 18 worden.

3. Deeladviezen over de relatie concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028 en het Regioprogramma Jeugd 2023-2028.

3.1. In het Regioprogramma Jeugd 2023 -2028 wordt in meerdere Opgaven gesteld dat op lokaal niveau regionaal beleid moet worden uitgewerkt. Voorbeelden hiervan zijn het afstemmen van de lokale ontwikkelagenda op de regionaal vormgegeven

ontwikkelagenda. Of het verzorgen van lokale trainingen rond het REPS, zodat in de regio in alle gemeenten op dezelfde manier gewerkt wordt. En het versterken van de lokale teams. In het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028 wordt maar zeer weinig verwezen naar het Regioprogramma Jeugd 2023 -2028 en de daarin genoemde noodzakelijke lokale te nemen initiatieven.
Deeladvies: Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen adviseert om in het concept Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 – 2028 en het Concept Uitvoeringsplan 2025 – 2028 Wmo, Jeugd en Gezondheid duidelijk aan te geven welke taken en acties vanuit het Regioprogramma Jeugd 2023-2028 zijn aangedragen. De lokale taken vanuit de Opgaven uit het Regioprogramma Jeugd 2023 – 2028 te markeren en middels monitoring de ontwikkeling en het resultaat van de taak de beschrijven.

Reactie: De onderdelen zijn of in het beleidsplan of uitvoeringsplan al verwerkt. Maar we gaan dit meer verduidelijken.

Nawoord:

Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen heeft met veel interesse aan het advies met betrekking tot het Beleidsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid 2025 -2028 gewerkt. Het Sociaal Domein kent een boeiende materie die aan veel veranderingen onderhevig is.

Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen is in haar deeladviezen niet volledig en uitputtend geweest. Toch verwacht het Adviesorgaan op een aantal essentiële punten een aanvullende aanpak te hebben geadviseerd.

Mocht er behoefte zijn aan een mondelinge toelichting op dit advies dan is het Adviesorgaan daar gaarne toe bereid.

Namens het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen

R. de Kruijf - voorzitter